

CONCOURS GÉNÉRAL DES LYCÉES

—

SESSION 2017

—

COMPOSITION EN LANGUE HÉBRAÏQUE

(Classes de terminale toutes séries générales et technologiques)

Durée : 5 heures

—

L'usage du dictionnaire bilingue est autorisé

Consignes aux candidats

- Ne pas utiliser d'encre claire
- N'utiliser ni colle, ni agrafe
- Numéroter chaque page en bas à droite (numéro de page / nombre total de pages)
- Sur chaque copie, renseigner l'en-tête + l'identification du concours :

Concours / Examen : CGL

Section/Spécialité/Série : HEBRE

Epreuve : 00101

Matière : HEBR

Session : 2017

I. TEXTE

Quand les chemins se séparent...

Haya, la mère de Léa et Amnon, est une rescapée de la Shoah issue d'une famille pratiquante qui a rejeté la religion à la fin de la guerre pour devenir communiste.

N.B : Les noms propres figurent en gras dans le texte

מיום שעמדו ילדיה על דעתם, ידעו על המלחמה ועל אלוהים שבגד באנשיו ולא הגן על אוהביו. **לאה**, שהיתה שקועה בעולמה ובו מקום אך לספֵרִיה ולציוֹרִיה, היתה שומעת ומחרישה. אך **אמנון**, שעניו בורקות כעיני אמו ואגרופיו נשלחים להכות ללא סיבה, היה מיידה אכנים בילדי הדתיים ואורב להם בבקרי שבת בפניות הבניינים, ומושך בפיאותיהם ושולח רגל מן המסתור להכשילם. מדי שבוע היה מורה כיתתו מְזמנה לפגישה. בפניו היתה מעמידה הבעה קשובה; בלבה היתה מחייכת למשובות בנה. (...)

בשנתו השלוש-עשרה היה הדבר. את יום בר-המצווה שלו, שנפל בראשית הסתיו, חגגו כאחד מימי ההולדת : **חיה** אפתה עוגה שתִפְחָה יפה, קישטה בשכבת קצפת חומה ומתוקה, ושעה ארוכה טרחה על עיטור פני העוגה ופריסת הכריכים. בערב, באו **חנקה** השכנה ובעלה, ובת-הזודה **מרים**, ובשבת הגיעו בת-דודתו של **יהושע** ובעלה שעשו דרכם ברגל מקצה העיר, והתכבדו בנתחי העוגה ששרדו. ליום הולדתו קנתה לו **חיה** כדור אדום **שאמנון** בחר בעצמו אחר צהריים אחד כאשר סבבו בין שלוש חנויות ו**אמנון** הטיח את הכדורים אל הרצפה ואל הקיר, מודד את טיבם בהבעת מומחה. אחותו **לאה** קנתה לו ספר על אודות מסעות מגלי ארצות, מכספה שאספה משיעורים שהיתה מלמדת בן עשירים בביתו. **מחנקה** קיבל עט מיוחד שהיה מקפיץ למגע אצבע את קצה הדיו וגולה זעירה בראשו. בת דודתו של אביו המנוח הביאה ספר אף היא, בנייר אריזה יפה, ובו פירוט מערכת השמש על כל הכוכבים ומסלוליהם. **אמנון** העביר בו אצבע מדפדפת במהירות ולא שב לעיין בו. איש מן המסובים, ואף לא **אמנון** עצמו לא העלו בדעתם להעיר כי יום בר-מצווה נאה לו שיהיה נחוג בבית הכנסת.

ואולם ליום בר-המצווה של **ישי**, הטוב בידידיו, הלך למרות רצון אמו לבית הכנסת ושב משם איש חולה. "מה קרה?" תבעה לדעת. "מה הם עשו לך שם, השרצים האלו?" לימים אמר לה: "אז נגע בי האור." אך באותו יום נכנס למיטתו, משך את השמיכה מעבר לראשו, וישן שינה קודחת.

"הרעילו אותך", רשפה, מביטה בו מן הדלת. "האוויר שם מרעיל." (...)

כשנה לאחר מכן כבר המעיט לאכול במטבחה, נזהר שלא לגעת בבשר, מניח ירקות ופירות על פיסת נייר, ואחר, בגלוי, מחזיק בחדרו שתי צלחות וספלים במגרות נפרדות. אז עדיין מיאנה לקרוא את הסימנים, מסלקת את חשדנותה מפני עצמה, אוטמת אוזניה בפני בת-דודתה **מרים** המנסה לפענח את האותות. רק כאשר החליט להעלות את הכיפה על ראשו – הזדעקה.

אלא שאז כבר היה הדבר מפורש ומאוחר מדי : הציציות כבר היו על גופן, בשרו כחוש ועיניו בורקות באור אחר. וערב אחד, כבר רואה במו עיניה את האסון המתרגש אשר חודשים חשה בואו ומיאנה להביט – קיימה עמו שיחה עד שהאיר היום. והזהירה, ובכתה, והסבירה, ואיימה. הוא השיב לה בציטוט מן הספרים על כל אחד מטיעוניה. וכשעלה הבוקר ידעה : **אמנון** שלה כבר הפך לה גבו. בעיניים דלוקות שאלה : "ומה עכשיו?"

"עכשיו אני איש מאמין." אמר לה בנה, זר בעיניה לפתע. (...)

]"אני הולך לישיבה בבני ברק." אמר ואחר השפיל עיניו והוסיף, כאילו יצאו המילים מפיו בשעת חולשה : "אני מצטער מאוד."

"איך שאתה הורס את החיים שלך במו ידיך," אמרה בהרהור, חושבת על המלחמה. "אני לא חושב ככה." אמר במאמץ. ניכר כי אין ברצונו לדבר. כה גדול היה שוב המרחק ביניהם. מדברים במילים תאומות ומכוונים לדברים אחרים. והעצב הגדול והכאב כה עמוקים היו בעיניו ועל פניו, עד שמשכו אליהם את עצבונה שלה. והיא, כולאת בתוכה את העומס הגדול שאפשר לפרקו בדמעות, שאינן לפי דרכה, או בחרפות אשר לפי דרכה הן – אמרה בלחש, תוך גופה מפרפר : "אתה, כנראה, העונש שלי. חשבתי שתהיה לי גאולה. אולי טעיתי. אולי לא מגיעה לי גאולה בכלל. כשהיית קטן הייתי גיבורה גדולה. היה לי הילד הכי יפה, הכי נבון, הכי חזק. חשבתי שאוכל לעשות הכל כרצוני. אנחנו מסוגלים הרבה פחות ממה שאנחנו מאמינים." והוסיפה לאחר הרהור : "אני לא יודעת מה אתה חושב על זה, אם אתה רואה את זה מהצד שלי. בשבילי זה אסון. זה עונש נורא." והוא, כבר מבין דברים על פי דרכו, אמר : "הכל בידי השם."]

סביון ליברכט - קטע מ"יונים" (תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים 1986)

II. QUESTIONS

1. Traduisez en français le passage entre crochets : de la septième ligne de la page 3 ("אני הולך לישיבה...") à la fin du texte.
2. Rédigez en hébreu un commentaire composé du texte en mettant en relief le cheminement particulier d'Amnon et l'évolution de la relation à sa mère.

